

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din.

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti.
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo.

MURSKA KRAJINA

Tednik zago spodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani: cela stran 800
Din, pol strani 400 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 15 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murški Soboti.

Rokopisi se ne vračajo.

V. LETO

Murska Sobota, 20. septembra 1936.

ŠTEV. 38

Vendar enkrat

Gospod urednik Novin je v številki 36 od 6. septembra 1936 odgovoril na odprto pismo narodnega poslanca g. Benka Josipa, objavljeno v Murski Krajini številki 34 od 23. avgusta 1936. Uvodoma zelo vljudno priznava, seveda v gotovi meri, tudi zasluge g. Benka, ki jih je stekel v svojem javnem delovanju.

Z odgovorom smo prav zadovoljni in nas izvanredno veseli, da je gospoda okoli Novin vendar enkrat uvidela, da se z lepim načinom pisanja mnogo več doseže, nego z grobim napadanjem, očitanjem gotovih nedostatkov, ki niso nikdar obstojali v oni obliki, kakor so jih Novine svojim bralcem servirale, pa naj so se nanašale na politiko ali na trgovino.

Očitanja, ki so izšla v letošnjih Novinah številki 33 in 34 in ki se nanašajo na favoriziranje komunističnih tedenc naše mladine, včlanjene v K. P. A. od strani g. Benka, so bila silno pogrešna. Murska Krajina in njen lastnik ne smatra K. P. A. za komuniste kot Novine, ampak vidi v njem včlanjene izrazite nacionalne akademike, ki si pač predstavljajo ureditev današnjega družabnega reda na način, ki bi bil v marsičem pravilen.

Tako Novine, kakor Murska Krajina si prizadevajo mišljenje našega akademskega naraščaja spraviti v sklad z časom in ga odvrniti od ekstremnosti. Samo da mislijo Novine to doseči z rigoroznim napadanjem in omalovaževanjem, dočim Murska Krajina z vso spoštljivostjo in lepimi primeri, da prilike zagovora v dopustni obliki. Saj je to vendar naš mladi akademski naraščaj, ki bo nekoč nastopil kot voditelj našega naroda, radi česar je potrebno, da se mu nudi udejstvovanje in se na lep način pokaže morebitne začetne greške.

V tem smo si edini, samo pota so različna.

Za napade, ki jih je objavil g. Budin zoper urednika Novin v našem listu, ne odgovarjamo mi ampak g. Budin. Da smo jih pustili obelodaniti, so pa zopet krivi napadi, ki so tako pogosto izšli v Novinah.

Hvalisanje, češ da ni hotel urednik Novin svoječasno objaviti dopis g. Budina, ki je bil grobo naperjen zoper lastnika našega lista, je pretirano, kajti tozadevni članek je bil objavljen v Novinah številki 41 od leta 1935, ki je baje bil sestavljen po navodilih g. urednika Novin. Za nadaljnje slične članke je pa g. Budin, potem ko se je o stvarnosti osebno prepričal, odklonil vsako odgovornost.

Kar se pa tiče trgovine z biki in živino sploh, naj se Novine le pomirijo. Cena živine se je vedno ravnala po tuji valuti onih držav, kamor se je naša živina izvažala. Država je dovolila ustanovitev zadrug in jih v gotovi meri oprostila plačevanja davkov ter marsikaterih javnih dajatev z namenom, da se cene živine dvignejo. Nič ni čudnega, da je bilo mogoče zadrugam živino dražje plačevati nego legalnim trgovcem, ki so visoko obdavčeni. Toda ako bi trgovcev ne bilo in bi se bavile z kupovanjem živine le zadruge, kdo bi potem plačeval davke? To breme bi zopet padlo na kmeta.

Večno očitanje o velikem bogastvu tvrdke Benko je iluzorno. Enkrat smo že omenili, da je tvrtka obremenjena in da ima ves svoj kapital v trgovskem obratu, ki služi obenem tudi v dobrobit javnosti. Le trezno premislite, kam bi naši kmetovalci predajali svojo živino, ako bi tvrdka ne imela svojih ekspozitur širom Slovenije in ako ne bi imela prilike izvažanja. Saj je glavni produkt našega prekmurskega kmetovalca živina in svinjereja, radi česar

boste vendar priznali, da je velike važnosti obstoj takšne tvrdke, ki je zmožna, vsled svojih trgovskih zvez in podjetnosti, živino, pa tudi še v tako veliki meri, vnovčiti.

Morda boste le prišli do prepričanja, da je moralna dolžnost vsakega, daje treba slične tvrdke, pa naj pripadajo komurkoli, vsestransko podpirati in ne omalovažiti.

Če obstoje med nami politična nesoglasja, je to vendar prirodno. Taka nesoglasja v mali ali večji obliki so danes dnevni pojav, nele pri nas ampak po vsem svetu. V politiki je nemogoče popolna soglasnost vseh in to je v gotovi meri zdrav pojav. Pravilna kritika samo koristi.

Ne moremo pa dojeti, da si Novine dovoljujejo svojega političnega nasprotnika tako neokusno obdelovati in mu očitati stvari nele politične, ampak tudi privatne prirode, ki niso nikdar obstojale.

Če že ne moremo biti v politiki popolnoma soglasni, bi vendar morali iskati soglasnost na gospodarskem polju. Gospodarsko delovanje je zelo obširno in danes jako občutljivo, posebno v slučaju, če je povezano z celo pokrajino. V tem primeru se z neokusno in neutemeljeno gonjo ne škoduje le posamezniku, marveč vsemu prebivalstvu. Od politike ima narod malo koristi, nasprotno, v večjih slučajih še škodo, pač pa od gospodarstva, radi česar bodimo v tem soglasni in kritikujmo le to, kar bi bilo res vredno kritike in pustimo to kar bi škodovalo skupnosti.

ministra dr. Behmena na Visokem v Bosni.

Na predlog kmetijskega ministra je bilo odlikovanih mnogo kmetov v Sloveniji, v priznanje zasluge za pospeševanje in povzdigo kmetijstva.

Voditelji bivše zemljoradniške stranke so na agitacijskem potovanju po Bosni in Hercegovini. Povsod prirejajo sestanke s svojimi političnimi pristaši. Zemljoradniški in delavski voditelji so se dogovorili, da bodo pri predstoječih volitvah nastopili na skupni listi.

Država je prevzela garancijo za posojilo v znesku 29 milijonov dinarjev, ki ga bo Privilegirana agrarna banka dala „Savezu srpskih zemljoradniških zadruga“, za njegovo sancijo.

Banska uprava je razpustila okrožne odbore obrtniških združenj v Ljubljani, Mariboru, Celju in Novem mestu.

V drinski banovini bodo splošne občinske volitve v nedeljo 8. novembra in sicer za vse občine, ne glede na to, ali so bile v kakih občini po volitvah v letu 1933 že kake nadomestne volitve.

„**Mi Srbi se moramo združiti in spojiti ter hoditi roko v roki, prav tako, kakor hodijo naši bratje Slovenci in Hrvati. Predvsem pa moramo spoštovati drug drugega.**“ Tako je rekel minister Stošević na shodu v Pirotu.

Pri pogajanjih dr. Stojadinoviča z romunskimi državniki je bil dosežen velik uspeh. Podpisan je tudi že dogovor, po katerem bo dobivala jugoslovanska vojska od Romunije bencin, romunska vojna industrija pa od Jugoslavije baker.

Romunski kralj Karol je sprejel našega ministrskega predsednika v posebni avdienci. Pogajanja našega ministrskega predsednika z romunskimi državniki so imela popolen uspeh ter znova okrepila romunsko-jugoslovansko prijateljstvo.

Mala antanta se je pred dnevi sestala v Bratislavi. Za konferenco državnikov Češkoslov., Romunske in Jugoslavije, je glede na sedanje politični položaj, vladalo povsod razumljivo zanimanje. Obravnavali so vse pereče mednarodne zadeve. O sklepih konference je bilo izdano obširno poročilo v katerem povdarjajo članice Male antante, da ostanejo osnovne črte skupne politike iste, kot so bile označene pri poslednjem zasedanju. Stališče do Društva narodov ostane neizpremenjeno. Glede drugih držav ne bodo tri države prenehale s pri-

POLITIKA

V vrbaski banovini, kjer bodo v začetku oktobra splošne občinske volitve, se je že pričela volilna borba. V borbo je posegla tudi Jugoslovanska nacionalna strauka.

V Novem mestu je bil preteklo nedeljo velik shod JRZ. Na shodu je govoril tudi banovinski tajnik JRZ, bivši minister dr. Fran Kulovec, ki je med drugim dejal, da bodo splošne občinske volitve za Slovenijo v nedeljo, dne 25. oktobra.

V 41 občinah savaške banovine so se preteklo nedeljo vršile občinske volitve. Udeležba ni bila velika, ter ni dosegla niti 50 odstotkov vseh volil-

nih upravičencev. V vasi Brinje je glasovalo celo le 24%. Značilen je izid volitev v občini Duga Resa, kjer sta bili dve kandidatni listi: cf. cilna lista HSS in lista, ki jo ni priznal dr. Maček. Zmagala je slednja lista. Drugod je povsod zmagala lista HSS, ki so bile edine vložene.

„**Prej je v naši državi korupcija** zavzela že nevarne razmere. Nobeden večji državni posel se preje ni mogel izvršiti, da se za njega ni povežala korupcija. S svojim poštenim delom in s svobodno javno kritiko smo napovedali vojno korupciji. Ona mora biti v naši državi uničena.“ Iz govora

zadevanji, ki jim je namen, da s temi državami ohranijo najboljše razmere. Po končanem zasedanju se je naš ministerski predsednik odpeljal v Prago.

Nemški narodni socialisti so se sestali v Nürnbergu. Nastopajoči govorniki so napovedali brezobziren boj boljševizmu ter zahtevali, da se nemškemu narodu vrnejo kolonije, ki so jim bile odvzete po svetovni vojni. Angleži so se seveda takoj zganili in odgovorili Nemcem, da na to niti ni treba misliti. Zadeva kolonij je za njih rešena stvar.

Grška vlada je predložila kralju v podpis zakon, s katerim se postavljajo komunisti v Grčiji izven zakona. Zakon določa zelo stroge ukrepe proti vsakomur, ki bi širil komunizem.

Japonski vojaški krogi pripravljajo nov državni udar, ker so nezadovoljni s sedanjo politiko japonske vlade proti Rusiji, češ da je preveč popustljiva.

V Rimu je policija odkrila tajno komunistično organizacijo. Aretiranih je bilo mnogo delavcev, ki pridejo pred izredno sodišče.

Nezadovoljstvo delavstva v Italiji vedno bolj narašča in vedno bolj se čuti vpliv španskih dogodkov. V mestu Terni, kjer je največja tovarna orožja, so aretirali 300 delavcev, ki so manifestirali za špansko vlado.

Madžarska je v Nemčiji naročila 60 letal. Gre za lahke lovske aparate, ki se morejo uporabiti tudi za vojaške namene. Dvanajst letal je bilo že dobavljenih Madžarski.

Na Semmeringu (Avstrija) je v brzovlaču Dunaj—Trst eksplodiral pekleni stroj. Enak atentat je bil tudi na dunajskem zapadnem kolodvoru. Uradno poročilo pravi, da ni bilo človeških žrtev. Bajne imajo komunisti svoje roke vmes.

Na Portugalskem so se ponovno uprle vojne ladje. Portugalska vlada je zato predlagala velesilam, da s skupno akcijo uničijo vse bojne ladje, ki bi ubežale iz katere koli vojne mornarice, da se s tem prepreči nastanek komunistične mornarice v evropskih vodah.

Uporniki kakor tudi vladne čete v Španiji kažejo znake utrujenosti. Tuji diplomati se trudijo, da bi dosegli vsaj 14 dnevno premirje, kar jim pa najbrž ne bo uspelo. Na obeh straneh vlada prevelika strast medsebojnega uničevanja.

Brez vsakega odpora so uporniške čete zasedle mesto San Sebastian. Vsaka nadaljna obramba je bila nemogoča, ker so se branilci mesta med seboj sprli.

Portugalska vlada je izdala nalog za oskrbovanje uporniške vojske z vsem vojnim materialom, ki je v državi na razpolago.

50 inozemskih pilotov je prostovoljno stopilo v službo madridske vlade. Med njimi so 3 Angleži in 12 Francozov.

Oddelek irskih prostovoljcev odpotuje v kratkem v Španijo, da se borijo na strani upornikov proti komunistični madridski vladi.

Uporniki so pred dnevi pri Taveri sestrelili 10 vladnih letal, tri pa na severni fronti.

Iz Mehike so poslali španskim vladnim četam veliko količino orožja in sicer: 49 vagonov municije in orožja, med drugimi tudi 20.000 pušk, 20 milijonov patronov in mnogo strojníc.

Poveljniki španskih uporniških čet so imeli v Burgosu zborovanje, na katerem so sklenili, da se mora vse pripraviti za splošno ofenzivo proti Madridu.

Občinske volitve.

Letos v oktobru potečejo tri leta, odkar so se vršile v naši banovini zadnje redne občinske volitve. Kakor doznavamo, se bodo pri nas v dravski banovini v podeželskih občinah vršile občinske volitve v nedeljo 25. oktobra. Te volitve se bodo vršile po starem zakonu in bo glasovanje javno, daš se je javno glasovanje svojčas od vseh strani napadalo. Izgleda pa, da bodo volitve kljub javnemu glasovanju popolnoma svobodne, saj tako tudi zatrjuje sedanja vlada. Vsak državljan in vsak volilec bo imel polno svobodo, da po svoji vesti in svojem

prepričanju odda javno svoj glas za tisto kandidatno listo, ki bo po njegovem mnenju nudila največjo garancijo za dobro občinsko gospodarstvo ter za red in dobro upravo v naših občinah. Nihče ne bo zaradi svojega glasovanja izpostavljen preganjanju, kar je gotovo prav in na mestu saj živimo v dobi vsestransko zajamčenih političnih in osebnih svobod.

Nesreča ali zločin

Dne 15. septembra 1936 so našli v vodnjaku gospoda Kozic Štefana v Murških Petrovcih utopljenega tišinskega občinskega tajnika g. Gabor Janeza iz Petanjc. Pokojni Gabor je bil 14. t. m. do 20. ure v gostilni vd. g. Kranjc

v Gederovcih od koder se je ob tem času napotil domov. Kako je prišel v dvorišče g. Kozic Štefana in končno v vodnjak, še ni znano. O tem se vodi preiskava.

Pokojni Gabor je bil od mladosti že slovensko zaveden. On je bil tisti, ki je poleg nekaterih drugih veljakov že pred vojno širil po Prekmurju slovensko književnost in bil vnet sodelavec tedanjih slovenskih buditeljev. Temu primerno je vzgojil tudi svojo družino. Zapušča vdovo in otroke, med katerimi je tudi letošnji novomašnik g. Gabor Alojz.

Slava njegovemu spominu, vdovi, otrokom in sorodnikom naše sožalje!

DOMAČE VESTI

Murska Sobota:

— **Smrt.** Prejšnji petek je po mukopolni bolezni vdano v Gospodu zaspal, uradnik pri tuk. sodišču g. Benjamin Cimperman. Lepa udeležba meščanov ter deputacija Sokolov v krajih in s praporom je bil dokaz spoštovanja in priljubljenosti, ki jo je pokojni užival med nami. Težko prizadeti soprogji ter dvema še nepreiskrbljenima otrokoma naše iskreno sožalje. N. v m. p.!

— **Nabava mesa.** Razpisuje se neposredna pismena pogodba za nabavo mesa za mursko-soboški garnizon v času od 1. oktobra do 31. marca 1937. Interesenti morajo svoje pismene ponudbe v ceni mesa za 1 kg dostaviti Komandi mesta do 19. septembra 1936. do 10. ure dopoldne.

— **Vse občinske urade opozarjamo,** da se dobijo tiskovine za volilne in abecedne imenike, kakor tudi kandidatne liste ter občinski zakon za volitve v trgovini I. HAHN, M. Sobota.

— **Učiteljske spremembe.** Minister prosvete je podpisal veliko redno premestitev učiteljstva za vso državo. V Prekmurju so sledeče učiteljske spremembe: Ambrožič Angela iz Vel. Polane v Dol. Lendavo, Bajlec Ivan in

Matilda iz Zg. Sv. Kungote v Bogojino, Beljan Marija iz Kupšincev v Preloko, Bertancelj Terezija iz Gor. Lakoša v Boh. Belo, Blažič Andrej iz Bakovcev v Neško vas, Bobič Verena iz Kroga v Zg. Polskavo, Dittrich Marija iz Bakovcev v Mursko Soboto, Dolenc Stanislav iz G. Gor. Lendave v Staro Lipo, Erniša Josip iz Prosenjakovcev v Moščance, Ferjan Milan iz Murske Sobote v Remšnik, Gruden Marija iz Lipovcev k Sv. Joštu, Kelenc Veronika iz Razbora v Srednjo Bistrico, Knafelj Alojzij iz Markovcev v Veliko Nedeljo, Kranjšček Marija iz Žič v Štrukovce, Križman Jože in Angela iz Dol. Bistrice v Križevce (Ljutomer), Kunaver Marija iz Odrancev v Senčur, Malinger Milena iz Gančan v Stopiče, Povodenj Marija iz Tišine v Podblico, Požar Hilda iz Serdice k Sv. Lovrencu, Rojko Marija iz Ižakovcev na Muto, Roš Frančiška iz Moščancev v Vel. Dolino, Slokar Rastislav in Emilija iz Bogojine v Trdkovo, Sreš Martin iz Tišine v Ižakovce, Šauli Andrej iz Predanovcev v Sv. Križ, Špendl Avgust iz Pinc v St. Jurij (Marib. l. br.), Vokač Valerija iz Ženavelj v Šmartno, Vrečko Miroslav iz Štrukovcev v Pečarovce.

FR. KOVAČEVA:

3

Mati.

Kmalu za tem sta poklicala Ano Marijo v sobo in vsa srečna je poslušala sklep svojih starišev.

V mesto bo šla, k stricu in teti. Vsi opomini in nasveti, ki so temu sledili, so bledeli ob njenih mislih, ki so ji šepetali o sončni bodočnosti.

Prekmalu pa je spolzela senca žalosti preko njenega vedrega lica.

„Mamica, potem boš ostala sama...“ Nežno je objela gospa Margareta svojega otroka.

„Ne delaj si skrbi moja mala. To je pač usoda matere. Ko se boš spet vrnila, bo tem lepše za mene. Le dobra in pridna moraš ostati in nikoli ne pozabi na Vsemogočnega, o katerem te je učila tvoja mati. Še nekaj, Ana Marija, svet nastavlja mladosti pasti. Bleščeče lepote so večkrat le prividi, ki se prehitro razpadajo v prah. Ne pozabi moj otrok, tvoja duša je čista, brez madeža, z takšno se zopet vrni, to mi bo najlepše darilo.“

Ana Marija je z iskrenim pogledom objela mater in nehote se ji je roka dvignila k srcu.

„Da mati, hočem da boš z menoj zadovoljna.“

Trkanje na vrata. Alfred Blezer stoji na pragu. Velik, s svetlimi, ostrimi očmi, lasje mu silijo v čelo, v licih pa se zrcali razdvojena notranjost. Motreči pogled očeta sili v sinov obraz, ki vedno bolj blede. Kakor od da leč prihajajo očetove besede.

„Vse vem.“

Težko so padale besede, v trepetu se je sključil sin in le s težavo je skozi stisnjene zobe spravil besede.

„Kaj veš oče?“

„Da je moj sin brez čuta dolžnosti, brez samolubja, da je prelomil dano besedo kakor človek brez časti in da je izgubil sleherno spoštovanje do svojega očeta. Žal mi je, da imam takega sina. Padel pri izpitu — seveda — saj se ti na obrazu to vidi. Čemu je bil veš teater, čemu častna beseda in hinavsko obračanje oči, preden si se vrnil od nas zopet v mesto, čemu

tvoje obljube, da se boš posvetil učenju in samo učenju. Sama komedija — mar veš ti mladič, da si se z mojim srcem igral? Bil si moj ponos, danes pa ti lahko rečem, da si izgubljenec. Dobro vem, da to kar hočeš, lahko napraviš. Če ne bi bil nadarjen, bi ti tvoje početje oprostil. Vsa moja upanja si poteptal, in tam glej svojo mater, za vsako pretočeno solzo bo ti vstajal kes. V knjigi življenja so zapisane in zahtevale bodo težko plačilo.

Kljub temu očitaniu se je mladenič čutil sproščenega.

„Oče!...“

Toda že v naslednjem trenutku je Blezer zaloputnil vrata za seboj in hitel proti njivam.

Na severu so se grmadili težki črni oblaki. Veter je divjal preko polj, pripogibal je drevje in grmovja kakor tanke bilke. Izza beževih in raztrganih oblakov je trenutno pogledaval mesec. Svetloba je padala na Blezerjev vrt. Belo cvetje vrtnic je planilo iz mraka, kakor obrazi strahov. V majhni

sobici v pritličju je bila še luč. Tam je sedela gospa Margareta. Sklenila je roke in poslušala v noč. Njen mož se še ni vrnil in težka skrb ji je razjedala srce. Temne slutnje in strah pred neznanim jo je obdajalo. V trenutku se je odločila ter stopila v besnečo noč. Veter se je zajel v njene obleke in grozno trgaj ob njenih kitah.

Daljni blisk je za kratke sekunde razsvetlil vrt. Prav zadaj, v skrajnem kotu vrta, pred katerim je rasel bohoten grm jasmína, je slonel človek, z licem obrnjenim v preteče nebo, naslonjen na plot. Alfred. Kakor lice umirajočega, polno trpljenja... Gospa Margareta je tiho stopala proti njemu, kakor samo sočutje do trpečega otroka. In oklenila se je njegovih rok ter jih obdržala v svojih. Pogladila mu je temne lase in trepet je bil v njenih besedah.

„Ali si pozabil, Alfred, da imaš še mater? Pojdi sin, vse mi odkrij, še enkrat hočem pri očetu dobro besedo spregovoriti za tebe.“

„Mati — če bi bilo le to...“

(Dalje)

Za naslednika pokojnega notarja Koder Antona, je imenovan notar **Golob Franjo** iz Ptuja, ki že uraduje v dose-danji pisarni notarja Koder Antona.

— **Olepševalno in tujsko pro-metno društvo** se bo ustanovilo pri nas. V ta namen je v imenu pripravljalnega odbora sklical ustanovni občni zbor župan g. Hartner, ki se vrši dne 24. septembra ob 20 uri v stari kavarni pri Fafliku. Dnevni red obsega poleg običajnih volitev tudi nagovor predsednika pripravljalnega odbora in odobritev pravil. Določila se bo tudi članarina. Komur je do napredka in olupšave našega mesta, naj se udeleži občnega zbora.

— **Dar.** Na mesto venca na grob blagopokojnega notarja br. Antona Kodra, je tuk. Sokolskemu društvu daroval g. Polde Lovšin iz Radomelj 80 Din. Bratska hvala!

— **Zahvala.** Naprošeni smo, da se zahvalujemo vsem, ki so blagopokojnega Cimperman B, tuk. sodnega uradnika spremljali na zadnji poti v tako častnem številu. Zahvala velja predvsem starešini tuk. sodišča g. dr. Šumenjaku in g. geom. Pertotu za poslovnice besede, častnemu spremstvu Sokola, darovateljem vencev in cvetja, kakor tudi onim, ki so težko prizadeti vdovi kakorkoli priskočili na pomoč!

VSE KNJIGE, šolske potrebščine in monopolski zvezki za Drž. realno in samoupravno gimnazijo se dobi v trg. HAHN I. Murska Sobota. — Dobijo se tudi monopolski zvezki za ljudsko šolo.

Gornja Lendava:

— **Osebna vest.** Iz tuk. šole odhaja na lastno prošnjo v Staro Lipo, srez Černomelj g. učitelj Dolenc Stanislav. V tem kratkem času službovanja na tej šoli, si je zual tako pridobil ljubezen otrok in odraslih, da ga bodo vsi težko pogrešali. Na novem službenem mestu mu želimo veliko sreče in zadovoljstva.

— **Tombola.** Ne pozabite, da imajo tuk. gasilci v nedeljo 27. t. m. po večernicah svojo prvo tombolo. Komur bo sreča naklonjena, bo lahko dobil za 2 Din res krasne dobitke kakor: moško kolo, sobno opremo, blago za moško obleko, blago za žensko obleko, šivalni stroj, radio, vrečo moke, garnituro kuhinjske posode in več manjših dobitkov v vrednosti 5.000 Din. Ta dan vsi na tombolo, vsaka tablica zadene. Da ne ostane kdo brez tablic, si naj iste preskrbi v predprodaji.

— **Velik shod** bo v nedeljo 27. t. m. po pozni sv. maši pred cerkvijo. Govorili bodo gg. Vesenjaki Ivan min. v p., tajnik Marko Kranjc in drugi prekmurski govorniki. Govorniki bodo v prvi vrsti pojasnili sedanji politični položaj. Občina pripravlja redkim gostom lep sprejem.

— **Zdravljenje trahoma.** Zdravljenje trahomašev gornjelendavske šole se vrši vsaki dan in sicer v pondeljek

in soboto pred osmo uro, v torek, sredo in četrtek ob 13. uri in v petek ob 1/2 10 uri. Opozorjamo stariše, da pošiljajo svojo deco, ki boluje na trahomu, redno v šolo, da ji tako omogoči vsakodnevno brezplačno zdravljenje.

DOPISI:

— **Gorica.** Dne 20. septembra 1936 ob 14. uri bo pri nas blagoslovitev higijenskega vodnjaka. Vodnjak, ki nudi ob vsakem času dovolj prav dobre pitne vode, je bil postavljen, odnosno renoviran z podporo Higijenskega zavoda v Ljubljani in občine Puconci. Pokroviteljstvo prireditve je blagovolil prevzeti predsednik občine Puconci, g. Kuhar Štefan, kateremu so prebivalci hvaležni tudi radi tega, ker je v svojstvu banskega svetnika svoječasno izposloval izdatno denarno podporo za renoviranje vodnjaka in se tudi kot predsednik občine živo zanimal za dovršenje dela ob vodnjaku. Po blagoslovlitvi vodnjaka bo prosta zabava, ki jo priredi domača gasilska četa v lastni režiji. Tako na blagoslovitev, kakor na udeležbo proste zabave, se cenjeno občinstvo vlijudno vabi.

— **Beltinci.** Rdeči križ v Beltincih priredi dne 20. sept. 1936 v gostilni g. Horvatove v Beltincih veliko plesno veselico v vidu proslave 60 letnice obstoja društva Rdečega križa kraljevine Jugoslavije. Vabijo se vsi, ki znajo ceniti zvišene cilje društva, da se te proslave udeleže in po svojih močeh prispevajo.

— **Trdkova.** Iz našega kraja sta premeščena g. Meško Jakob in gospa Marija. Oba sta učiteljevala v naši vasi nekaj let. Vestno sta vzgajala deco, tako da si nista pridobila spoštovanja le pri svojih učencih, ampak tudi pri njih starših. Vsa vas žaluje, ko odhajata po lastni prošnji na novo mesto v Sv. Rupert blizu Maribora. Ob odhodu njima želimo veliko zadovoljstva in zagotavljamo, da nam ostaneta v dobrem spominu.

— **Otovci.** Slednje naše poročilo o požaru v Otovcih se popravi v toliko, da ni ogenj nastal vsled iskre iz mlatilnice, ampak najbrže radi slabih cevi pri dimniku štedilnika. Zgorele so le dve kravi, seno in slama.

— **Črnelavci.** Igralcem, ki so vprizorili igro „Če ljubita jo dva“ in ki je povzročila mnogo smeha, se vaščani in vsi udeleženci prav iskreno zahvaljujemo.

OGLAS.

Bukvič Franc, trgovec v Kupšincih, bo vprizoril s svojimi igralci dne 19. septembra 1936 ob 20. uri v Sokolskem domu veselo igro:

„Če ljubita jo dva“, na katero vlijudno vabi vse občinstvo.

SOKOL

Okrožne tekme v odbojki. Dne 11. okt. t. l. se bodo vršile okrožne tekme v odbojki na letnem telovadišču sok. dr. M. Sobota. Vsako društvo,

četa naj prijavi vrsto in imena tekmovalcev najkasneje do 4. oktobra. Vrsta, ki bo pozneje prijavljena, se ne bo vzela v poštev. — Okr. načelstvo.

Sokolsko društvo Beltinci priredi v nedeljo, dne 20. IX. 1936 ob 3 uri na dvorišču hotela Krona veliko javno „Tombolo“. Za 2 Din je mogoče dobiti krasno žensko kolo, zelo lepo moško kolo, moško obleko, vrečo moke in še 200 najrazličnejših lepih dobitkov. Tomboleske karte se dobijo v trgovinah v Beltincih in na dan tombole pred „Krono“. Vlijudno vabimo k prireditvi! — Odbor.

GASILSTVO:

Prodaja gasilskih potrebščin

Prostovoljna gasilska četa v Murski Soboti bo prodala na javni dražbi v nedeljo dne 20. septembra 1936 pred gasilskim domom v M. Soboti ob pol 11. uri:

1 štirikolno ročno brizgalno z 4 kom. sesalnimi cevmi, 1 mlazno cevo 5 parov spojkami, 1 sesalnim košom, 1 ročnik z ustnikom, potrebno generalnega popravila,

1 voz za prevoz moštva za vprego 2 konjev,

1 stoječo razdelilno lestve

1 stoječo navadno lestev,

2 obešalni lestvi,

1 dvigalo za dviganje vozov.

1 voz za naložitev 1 velikega soda.

Reflektanti si lahko ogledajo vse te predmete pred prodajo, t. j. v nedeljo 20. t. m. pred gas. domom od 8. ure naprej

Na to prodajo se posebno opozarjajo gasilske čete, ki si hočejo nabaviti večjo ročno brizgalno.

Uprava

prostov. gas. čete v M. Soboti.

Kuzma. Dne 6. septembra 1936 nas je obiskal član nadzornega odbora gasilske župe g. Obal Evgen iz Pertoč. Vedno dobrodušen in vesel g. Obal je tokrat pri nas vodil gasilske vaje. Če ravno je bilo slabo vreme, ni od vaj odstopil in je v spoznanju z gasilskimi četami Kuzma, G. Slaveči, Dolič in D. Slaveči, vaje po določenem programu izpeljal. Naši požarniki so bili tokrat ob vežbi blatni, pa vendar so vztrajali in izpeljali vse zadatke v splošno zadovoljstvo navzočega številnega naroda. Ob koncu vaj in mimohoda je spregovoril gasilec nekoliko vspodbudnih besed tudi šolski upravitelj g. Černeka, ki se je obenem tudi spominjal rojstnega dneva Nj. Vel. kralja Petra II. kateremu so gasilci v počastitev in v znak vdanosti vzkliknili trikratni živijo.

Sv. Jurij. Po trudapolnem delu in skrbi si je naša gasilska četa zgradila zelo lep gasilski dom katerega bodo blagoslovili v nedeljo, dne 20. septembra 1936. Spored blagoslovitve je dnevu primerno sestavljen. Predvsem se bo 6 bližnjih gasilskih čet udeležilo v rogaševski cerkvi sv. maše od koder se bo po končani sv. maši ob 10. uri razvila procesija gasilcev in vernikov h gasilskemu domu, kjer se bo izvršila blagoslovitev doma. Nastopili bodo razni govorniki, ki bodo orisali pomen gasilskih ustanov in požrtvovalno delovanje domače čete. Prebivalstvo naše kotline, kakor tudi ono izven nje, vlijudno vabimo na udeležbo. Popoldne bo poleg gasilskega doma v gostilni g. Koblencerja prosta zabava.

Križevci. Pod vodstvom člana župne uprave g. Štefanc Franc iz Ša-

lovci so se pri nas 30. avgusta 1936 vršile okrožne gasilske vaje ob sodelovanju gasilskih čet Križevci, Domanjševci, Lončarjevci in Kuštanovci. Domača četa je za uspešno izpeljavo vaj, določila primeren prostor in preskrbela vse druge pripomočke. Izvajale so se vojaške vaje, vaje z brizgalnami in končno kombinirani napadi na fingirane požare v vezi z reševanjem ljudi. Gasilci so vse zadatke izpeljali odlično, prav posebno so pablii dobri napadi na požarišča, zlasti oni letečega požara. Tudi reševanje dozdevno omamljenih ljudi, ki se je vršilo v navzočnosti domačega zdravnika g. Dr. Rituperja, je nudilo opazovalcem novost, ki jo do danes pri nas še niso videli. Vajam je prisostvovalo veliko število občinstva, ki je z vidnim zanimanjem sledilo izvedbam posameznih nalog in navdušeno odobravalo delovanje naših požarnikov. Kakor vodja vaj tako tudi navzoči častni starešina g. Džuban in tajnik gasilske čete Šalovci g. Županek, so ob koncu vaj pohvalili gasilske čete za odlično izvedbo vseh nalog in požarnike vspodbujali k nadaljnjemu človekoljubnemu delovanju. Z ponovnim vsklikom članom kraljevskega doma in pokrovitelju gasilstva Njeg. Vel. kraljeviču Tomislavu, igranjem državne himne ter strunnim mimohodom so se vaje končale. Da so vaje tako dobro uspele, gre predvsem zaslugi članom domače čete, ki so predhodno zato vse potrebno ukrenili, kakor tudi ostalim četam za vnete predpriprave.

Mura : Lendava 2:1 (1:1).

Po zadnjih lepih uspehih je gostovala SK Mura v nedeljo, dne 13. septembra t. l. v Lendavi, kjer je odigrala prijateljsko nogometno tekmo s tamkajšnjim SK Lendavo.

Za to srečanje je vladalo veliko zanimanje, ker je Mura obe zadnji tekmi proti Lendavi z eno gol razliko kljub tehnični premoči izgubila.

Tekma je bila, kakor se je pričakovalo napeta in zanimiva. Muraši so tekmo sigurno odločili v svojo korist. Po poteku igre in po pokazanem znanju je rezultat prešibko izražen. Mura je bila zlasti v prvem polčasu v veliki premoči, napadalci pa so imeli neverjetno smolo pred golom. Z lahkoto bi mogli zmagati z najmanj 4—5 gol razliko.

Sodil je g. Lichtenberg iz Čakovca. Popolnoma neupravičeno je prisodil gol v škodo Mure, ker se je žoga odbila od prečke in ni plasilala golve črte.

Pričetek jesenskega prvenstva

Na Aleksandrovem stadionu SK Mure bo v nedeljo, dne 20. t. m. prvenstvena nogometna tekma med lanskoletnim prvakom mariborskega okrožja SK Ptujem in SK Muro.

Moštvo Ptuja, ki bo prvič igralo na našem novem igrišču, razpolaga z

izenačeno enajstorico in je prav letos doseglo lepe uspehe. Znano je, da igrajo Ptujčani izredno požrtvovalno in bo zaradi tega stališče naše Mure precej težavno.

Oba nasprotnika gresta v boj z enakimi izgledi, upamo pa, da bodo znali Muraši izkoristiti prednost, ker bodo igrali na lastnem terenu in da bodo vsaj tako zaigrali, kot nedavno proti Gradjanskemu in Lendavi. Igrati pa bodo morali z elanom in voljo, kajti v nasprotnem primeru se lahko zgodi, da gresta točki v Ptuj.

Tako bo sportni publiki prilika videti v nedeljo važno, napeto in zanimivo prvenstveno tekmo, kjer se bosta oba nasprotnika najbrže borila z vsemi silami in znanjem. Tekma se začne popoldne ob 1/2 4 uri.

Termini prvenstvenega tekmovanja v mariborskem okrožju.

20. septembra: Mura: Ptuj, Drava: Gradjanski, Lendava: Slavija;

27. septembra: Gradjanski: Mura, Slavija: Drava, Ptuj: Lendava;

4. oktobra: Mura: Lendava, Drava: Ptuj, Slavija: Gradjanski;

11. oktobra: Mura: Drava, Ptuj: Slavija, Gradjanski: Lendava;

18. oktobra: Slavija: Mura, Drava: Lendava, Ptuj: Gradjanski.

Tekme se bodo vršile vedno na igrišču prvoimenovanega kluba.

KMETIJSTVO

Oziminam dušika in fosforne kisline!

„Kakšna setev, takšna žetev.“ Ta narodni pregovor ima svoj globlji strokovni pomen tudi v pogledu pravnega gnojenja ozimin. Višina pridelka ozimin je odvisna v precejšnji meri od tega, če je mlademu žitu že v prvi mladosti na razpolago pravilne hrane. Ta hrana je dušik in fosforna kislina. Dušik upliva na bujno rast in močno obrastanje pšenice. Brez dušika se ozimine, posebno pšenica slabo obraste. Listi se slabo razvijajo in izgledajo zakrčljano, kar ima za posledico slabo in na škrobu ubogo zrnje. Zametek klasja in zrnja se rodi že v jeseni, ko je zimsko strn stara nekaj tednov. Če ima mlado žito na razpolago dovolj dušične hrane, potem postane zametek klasja in zrnja, krepak, močan z dolgim klasom in velikim številom klasičev, iz katerih se potem razvije zrnje. Če pa zimsko strn gladuje dušika, potem je zametek klasja in zrnja slab in maloštevilna. Odpornost proti mrazu je slaba. Če gnojimo ozimini, ki v jeseni ni imela dovolj dušika na razpolago, spomladi z dušikom, bo sicer žito bujno v rasti, slama visoka, toda klasi ostanejo vseeno kratki in število zrnja manjše. Vzrok leži v slabem jesenskem zametku zimsko strni.

Z dušikom pride fosforna kislina kot važna hrana ozimin v prvi mladosti. Fosforna kislina utrjuje mlado žito, da prenese zimo in mokroto zemlje, utrjuje stebila proti poleganju in pospešuje zorenje ter kakovost zrna. Zato moramo oziminam že pri setvi

staviti na razpolago dovoljno fosforne hrane. Če gnojimo oziminam pred setvijo, potem moramo sjeti bolj redko in s tem prihranimo na semenu, preprečimo pa tudi polaganje, ki nastane radi pregoste setve.

Hlevski gnoj deluje prepočas, da bi lahko ozimna žita dobila v prvi mladosti tekom jesenske rasti dovoljne količine dušične in fosforne hrane. Tudi postane nevarnost radi pozebe večja, če gnojimo s hlevskim gnojem, ker s tem postane zemlja bolj prhka in razrahkana, kar ne upliva dobro na razvoj korenin. Zato uporabljajmo hlevski gnoj za gnojenje okopavin, katere lahko hlevski gnoj mnogo boljše izkoristijo, kot ga izkoristijo žitarice.

Za gnojenje ozimin pride kot dušično gnojilo edini apneni dušik v poštev. Apneni dušik je izrazito dušično gnojilo, s katerim se lahko gnoji v jeseni in pri tem ne obstoja nevarnost izpiranja. Apneni dušik se naj raztrosi na surovo brazdo, pred setvijo z brano dobro zmeša z zemljo, na kar se lahko čez par dni seje, brez škode glede kljavosti semena. Apneni dušik vsebuje 16% dušika in 65% apna in upliva tudi na razkisavanje zemlje. Ne sme pa se prezreti *razkuževalna sposobnost apnenega dušika*. Zimske spore rastlinskih bolezni, zalego rastlinskih škodljivcev, kot so ogerci itd. uničuje apneni dušik in s tem tudi na tem polju mnogo koristi.

Kot fosforno gnojilo za ozimine pride v poštev superfosfat. Radi enostavnejšega dela pa je za gnojenje ozimin, na težki zemlji, najpripravnejše gnojilo Nitrofos, ki vsebuje 4% dušika in 12% fosforne kisline. Na lažji zemlji pa je za ozimine Nitrofoskal-Ruše, ki vsebuje 4% dušika, 8% fosforne kisline, 8% kalija in 33% apna, najboljše gnojilo vsled tega, ker v lahki zemlji ni dovolj kalija, ki je potreben za razvoj močne slame in jedrega zrna.

Na 1 k. jutro je potrebno 150–200 kg mešanega gnojila. Naj ne ostane letošnja jesen nobena njiva zasejana z oziminam, nepognojena. V Dravski banovini potrebujemo žita mnogo več, kot ga pridelamo. Cena za naše žito je v toliko večja, kolikor znašajo prevozní stroški iz Vojvodine k nam. Ta večja cena jamči našemu kmetovalcu večjo ceno za žito, kot jo dosežejo kmetovalci v Vojvodini. Zato je pridelovanje žita v Dravski banovini, ki mora uvažati letno okrog 5000 vagonov pšenice, najbolj sigurna kmetijska panoga. Z obilnim gnojenjem bi lahko postala tudi dobro unosna!

Sadite orehe!

Po celem svetu razširjen nemški mesečnik „Kosmos“ piše v zadnji številki pod naslovom: „Nemčija rabi več orehovega drevja“, da se v Nemčiji število orehovega drevja vedno bolj krči, ker je po njem vedno večje povpraševanje. Oreh ima veliko vrednost ne samo radi dragocenega vedno bolj redkega lesa, temveč tudi radi sadu — orehov. Oreh igra v človeški prehrani od leta do leta večjo vlogo radi velike množine beljakovin, maščobe (orehovo olje!) in drugih po-

sebnih snovi, ki ugodno vplivajo na preosnovo v človeškem telesu. Kritja na orehih pa že v Nemčiji davno ni več.

Radi tega delajo Nemci silno propagando za sajenje orehov. V prvi vrsti naj bi se vpreglo šolsko dečo. Vsak šolar bi naj vsadil pod nadzorstvom vsaj eno orehovo drevo. Tako bi se v celi državi hitro navadili na sajenje orehov. Oreh začne roditi v desetem letu, popolen donos pa prinesejo še le nad 25 let stari orehi. Če se začne takoj z sajenjem, bo uspeh kmalu tu. Prostora je vsepovsod zadosti. Če pa je kje premalo prostora, se naj iztrebi drugo manj vredno drevje, na njihovo mesto pa se naj zasadi oreh. Toliko po „Kosmosu“.

In pri nas! Pred par leti so razdeljevali orehe za seme, od katerih pa jih je le kakih 5–10% kalilo. Letos pa opozarjamo na to tako važno narodnogospodarsko akcijo pravočasno, da se more še pravočasno nabaviti zadostne množine orehov za seme.

Akcijo za razmnoževanje orehov bi naj vodila šolska vodstva s šolarji, gasilski in sokolske čete ter selekcijska društva.

Banska uprava razdeljuje dve in več letne orehove sadike iz svojih drevesnic po znižanih cenah. Prošnje za te orehove sadike morajo biti predložene sreskemu načelstvu do 10. oktobra oziroma 10. februarja. Natančnejša navodila radi dobave teh sadik dobite v občinski pisarni.

Lepa kmetija z 8 plugov prvo- vrstne oranice, ravnopolno travniki in šume ter hiša z gospodarskim poslopji, se da v najem na Krapji št. 11. p. Ljutomer. 3

Za vajuca

sprejemem poštenega dečka. Vukan Ludvik, hotel Krona Lendava.

Štev. 2422/1.

Razglas o licitaciji.

Občina Murska Sobota razpisuje za oddajo gradbenih del za centralno kurjavo, vodovod, tople vode in stranišča, steklarska, slikarska in pleskarska dela ter dobavo platnenih rolet pri gradnji Delavskega doma v Murski Soboti v skrajšanem roku

I. javno pismeno ponudbeno licitacijo

na dan 24. septembra 1936. ob 11. uri v občinski pisarni v Murski Soboti. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se proti plačilu napravni stroškov dobivajo med uradnimi urami v občinski pisarni v Murski Soboti.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v % (tudi z besedami) na vsoto uradnega proračuna, ki znaša:

za inštalacijo centralne kurjave	Din 140 676 50
za inštalacijo vodovoda, tople vode in stranišča	70 590 10
za steklarska dela	33 329 04
za slikarska in pleskarska dela	34 535.—
za platnene rolete	8 300.—

Ponudniki morajo položiti 10% kavcijo do 10 ure na dan licitacije pri občinski hranilnici v Murski Soboti.

Občina Murska Sobota,
dne 4. septembra 1936.

Zahvala.

Ob prebriski izgubi našega soproga, očeta, brata in svaka g.

Antona Kodra,

javnega notarja v Murski Soboti

so nam bili izrazi vsestransko sočutja v veliko tolažbo.

Zahvaljujemo se vsem, ki so na kakršenkoli način izkazali zadnjo čast blagemu pokojniku. Osebito se zahvaljujemo gg. zdravnikom, prečastiti duhovščini, pevskemu društvu „Jadrin“ in „Sokolu“ v Murski Soboti. Dalje izrekamo prisrčno zahvalo jav. not. g. Dr. Ivo Šorliju in poslancu g. Josipu Benku, županu g. Hartnerju Ferdinandu, starosti Sokola g. Velnar Josipu, starešini sreskega sodišča v Murski Soboti g. drju Slavko Šumenjaku, predsedniku kat. izobr. društva g. Ulen Francu iz Tišine in primariju g. drju Vladimir Brezovniku za ganjive poslovilne govore, darovalcem prekrasnih vencev in šopkov, in vsem, ki so v tako častnem številu spremili našega dragega pokojnika na njegovi zadnji poti.

Vsem že enkrat prisrčna zahvala.

Žalujoči ostali.

Kdor želi kupiti AVTO naj kupi voz znamke

ADLER

Najboljši
Najelegantnejši

Najbolj ekonomičen
Najsolidnejši